

10

Doç. Dr. Funda ÖZDEMİR

BİLDİRİMİ ZORUNLU BULAŞICI HASTALIKLAR

Bildirimi zorunlu hastalık; yasal bir gereklilik ile uygun yetkide bir merciye (yerel veya merkezi sağlık otoritesi) rapor edilmesi zorunlu olan hastalıktır. Bildirim; sağlık otoritesinin resmi iletişim kanalları ile olgular veya salgınlardan haberdar edilmesi işlemidir. Sürveyans ise; verilerin sistematik ve düzenli olarak toplanması, analizi ve özellikle elde edilen sonuçlara göre harekete geçecek kişiler başta olmak üzere bu sonuçlara ihtiyacı olan birimlere hızla geri bildirimini sağlayacak biçimde verilerin değerlendirilmesi sürecidir. Bulaşıcı hastalıkların bildirimi ve sürveyansı, bu hastalıklarla mücadelede sağlık politikalarının önemli kavramlarıdır.

Bulaşıcı hastalıklar, önlem alınmadığında salgınlar yaparak geniş kitleleri etkileyecek, ciddi toplumsal etkiler doğurabilecek önemli halk sağlığı sorunlarından. Bulaşıcı hastalık vakalarına yönelik düzenli olarak veri toplanması, toplanan verilerin analiz edilerek yorumlanması ve elde edilen sonuçların, bu alanda hizmet sunan kişi ve kuruluşlara duyurulması bulaşıcı hastalıklarla mücadelede önemli yararlar sağlar. Bu çalışmalar, bulaşıcı hastalıkların bölgesel dağılımını ve risk gruplarını ortaya çıkarmak, hastalığın zaman içerisindeki seyirini izleyerek salgınları önceden belirlemeyi sağlamaktadır. Ayrıca gerekli önlemleri almak, alınan önlemlerin sonuçlarını değerlendirmek ve hastalıkların epidemiyolojik özelliklerinde zaman içerisinde bir değişiklik olup olmadığını belirlemek için de kullanılmaktadır. Bu nedenle, ülkeler bulaşıcı hastalık sürveyans sistemlerini güçlendirmeye çalışmaktadır. Bildirim sistemleri ülkelerin; hastalıklar hakkında sistematik bir şekilde veri toplayarak hastalıkların ortaya çıkış sıklıkları ve davranış modellerini görmek, planlamalar yapmak, kaynak ayırmak ve aktarmak, salgınları önceden tahmin etmek, koruma ve kontrol programları geliştirmek ve uygulamak için gerekli mekanizmalarıdır.

Ülkemizde 30.05.2007 tarihli ve 26537 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Bulaşıcı Hastalıklar Sürveyans Ve Kontrol Esasları Yönetmeliği ile “Bildirim sistemi kapsamında bir bulaşıcı hastalığın ihbarı ve bildiriminden, Bakanlığın belirlediği usul ve esaslar çerçevesinde sağlık hizmeti veren bütün kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler sorumludur.” hükmü ile bildirim zorunluluğu getirilmiştir.

Kaynaklar

1. Aksakoğlu G. Bulaşıcı Hastalıkla Savaşım. İzmir: DEÜ Rektörlük Basımevi; 2008.
2. Öztekin, Z. Halk Sağlığı Sözlüğü, Sağlık Bakanlığı Sağlık Projesi Genel Koordinatörlüğü, Aydoğdu Ofset, Ankara, 1998
3. Aytaç N. Bulaşıcı Hastalıklar Ders Notları Ç.Ü.T.F.Halk Sağlığı A.D.
4. Arda B. Enfeksiyon Hastalıklarına Giriş Ege Üniv.Tıp.Fak.Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji A.D.
5. Enfeksiyon Zinciri Ve Bağışıklık M.E.B.Sağlık Hizmetleri Sekreterliği Ankara, 2012
6. Doğanay M. Enfeksiyon Hastalıkları Ders Notları Erciyes Üniv. Tıp. Fak. Enfeksiyon Hastalıkları ve klinik Mikrobiyoloji A. D.
7. Hoşoğlu S. Enfeksiyon Hastalıklarının Genel Belirtileri Dicle Üniv.Tıp Fak. Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları A.D.
8. Eğitimciler İçin Eğitim Rehberi Bulaşıcı Hastalıklar ve Korunma Modülleri Sağlık Bakanlığı Sağlık Eğitimi Genel Müdürlüğü Ankara, 2008
9. www.asm.gov.tr .Bulaşıcı Hastalıklar İle İlgili Genel Bilgiler
10. Salgınlarla Mücadele M.E.B.Sağlık Hizmetleri Sekreterliği Ankara, 2012
11. <http://www.recepakdur.com/upload/2.HALK%20SA%C4%9ELI%C4%9EI%20K%C4%B0TAP.pdf>
12. Güler Ç. Akın L. Halk Sağlığı Temel Bilgiler. Halk Sağlığı Hacettepe Üniversitesi Yayınları 2012
13. Tümerdem Y. Toplumda İnfeksiyon Hastalıklarını Önlemede Bağışıklamanın Yeri. Halk Sağlığı I (Toplum Hekimliği), İstanbul Üniv. Yayın No:3625, İstanbul, 1992,
14. Palancı Y. Bağışıklama Ve Bağışıklama Hizmetleri Dicle Üniv.Tıp Fak. Halk Sağlığı AD
15. İncili H.D. Çocuk Polikliniklerimize Başvuran Çocukların Annelerinin Aşılarda İlgili Bilgi Düzeyleri Uzmanlık Tezi 2009
16. docplayer.biz.tr/4139036-Asilar-asist-dr-kadir-ozdemir-danisman-prof-d.
17. Akşit S. Aşılarda İlgili Genel Kurallar Ege Üniv.Tıp Fak.Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları A.D. Sosyal Pediatri Bilim Dalı, İzmir
18. Www.Asm.Gov.Tr/Asitakvimi.Smt
19. Www.Thsm.Gov.Tr/İlan/Files/So_Uk%20Zincir.Pptx
20. Www.İstanbulsağlık.Gov.Tr/W/Sb/Bh/Asilar/Soguk_Zincir.Asp
21. [Http://Interactivepdf.Uniflip.Com/2/34834/288203/Pub/Html/9.Html](http://Interactivepdf.Uniflip.Com/2/34834/288203/Pub/Html/9.Html)
22. [Http://www.Ztb.Gov.Tr/Saglik-Rehberi/Gebelikte-Asi-Uygulamaları/84](http://www.Ztb.Gov.Tr/Saglik-Rehberi/Gebelikte-Asi-Uygulamaları/84)
23. Ailehekimi. Medicine. Ankara. Edu. Tr/Files/2015/02/Aşılarda Pdf Eriskinasi.Com/Sayfa.aspx?İd=41
24. secal.meb.k12.tr/meb.../26120154_suvebesinlebulasanhastalıklar.ppt
25. Ceylan A. İçme Ve Kullanma Suları Dicle Üniv.Tıp Fak.Halk Sağlığı AD
26. Sünter A.T. İçme ve Kullanma Sularının Arıtılması ve Dezenfeksiyonu Ondokuz Mayıs ÜnivTıp Fak. Halk Sağlığı A.D.
27. [Http://Kayseri.Hsm.Saglik.Gov.Tr/Images/Dosyalar/20130801145530_1.Pdf](http://Kayseri.Hsm.Saglik.Gov.Tr/Images/Dosyalar/20130801145530_1.Pdf)
28. Enfeksiyon Hastalıklarının Bulaşma Yolları M.E.B.Sağlık Hizmetleri Sekreterliği Ankara, 2012
29. [Http://Www.Slideshare.Net/Mbolmez/Hava-Yoluyla-Bulaan-Hastalıklar-2011](http://Www.Slideshare.Net/Mbolmez/Hava-Yoluyla-Bulaan-Hastalıklar-2011)
30. [Http://Www.İstanbulsağlık.Gov.Tr/W/Sb/Bh/Cybh.Asp](http://Www.İstanbulsağlık.Gov.Tr/W/Sb/Bh/Cybh.Asp)
31. Sayın-Kutlu S. Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıkların Epidemiyolojisi Pamukkale Üniv. Tıp.Fak. İnfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji AD
32. [Http://Www.Journalagent.Com/Goj/Pdfs/GOJ_6_2_1365_1423.Pdf](http://Www.Journalagent.Com/Goj/Pdfs/GOJ_6_2_1365_1423.Pdf)
33. [Http://Kadinureme.Thsk.Saglik.Gov.Tr/Dosya/Cinsel_Yolla_Bulasan.Pdf](http://Kadinureme.Thsk.Saglik.Gov.Tr/Dosya/Cinsel_Yolla_Bulasan.Pdf)
34. Nur N. Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar CÜTF Halk Sağlığı AD.

35. [Http://Thsk.Gov.Tr/Haberler/Vektorle-Bulasan-Hastaliklar-Calistayi-Gerceklestirildi.Html](http://Thsk.Gov.Tr/Haberler/Vektorle-Bulasan-Hastaliklar-Calistayi-Gerceklestirildi.Html)
36. Www.Halksagligi.Hacettepe.Edu.Tr/Sunumlar_Ve_Seminerler/.../5EA.Pdf
37. [Http://Www.Artvin.Hsm.Saglik.Gov.Tr/Upload/Dosyalar/E27_Sarbon.Pdf](http://Www.Artvin.Hsm.Saglik.Gov.Tr/Upload/Dosyalar/E27_Sarbon.Pdf)
38. [Http://Www.Thsk.Gov.Tr/Dosya/Mevzuat/Genelge/2015_18.Pdf](http://Www.Thsk.Gov.Tr/Dosya/Mevzuat/Genelge/2015_18.Pdf)
39. Www.Mku.Edu.Tr/Getblogfile.Php?Keyid=1675
40. Aytaç N. Salgın İncelemesi Ç.Ü.T.F. Halk Sağlığı A.B.D.
41. Kara E. Zoonotik Hastalıklar. Ç.Ü.T.F. Halk Sağlığı A.B.D. ders Notları, 2009.
42. Yoldaşcan E. Türkiye’de Kadın ve Üreme Sağlığı. Ç.Ü.T.F. Halk Sağlığı A.B.D. ders Notları, 2009.
43. Birengel, S. (2013). Bildirimi Zorunlu Bulaşıcı Hastalıklar. H. Kurt, S. Gündeş, MF. Geyik (Ed.). Enfeksiyon Hastalıkları (s.489-498). İstanbul: Nobel Tıp Kitabevleri Tic. Ltd. Şti.
44. “Hastanelerde Bildirimi Zorunlu Bulaşıcı Hastalıkların Bildirim Mekanizması” T.C.Sağlık Bakanlığı Türkiye Halk Sağlığı Kurumu, Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı 2016 http://www.thsk.gov.tr/dosya/birimler/bulasici_hastaliklar_db/dokumanlar/hastane/hastanelerde_bulasici_hastalik_bildirimi.pdf (Erişim Tarihi: 01.08.2016).
45. Günay O. (2011). Bulaşıcı Hastalıkların Bildirimi. Y. Öztürk, O. Günay (Ed.). Halk Sağlığı Genel Bilgiler (s.865-867). Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları No:172.
46. “Bulaşıcı Hastalıkların İhbarı ve Bildirim Sistemi STANDART TANI, SÜRVEYANS VE LABORATUVAR REHBERİ-2004” T.C.Sağlık Bakanlığı <http://www.saglik.gov.tr/TR/belge/1-2861/bulasici-hastaliklar-ihbari-ve-bildirimi-sistemi-standa-.html> (Erişim Tarihi: 02.08.2016).
47. <http://www.mevzuat.gov.tr/Metin.Asp?MevzuatKod=7.5.11347&MevzuatIliski=0&sourceXmIsearch=bula%C5%9F%C4%B1c%C4%B1%20hastal%C4%B1klar> (Erişim Tarihi:02.08.2016).